

Cuprins

Cuvânt-înainte	XI
Capitolul I. Instituții politice	1
Secțiunea 1. Explicații introductive.....	1
§1. Considerații generale privind noțiunea de „instituții”	1
§2. Noțiunea de „instituții politice”	4
Secțiunea a 2-a. Relația dintre „instituțiile politice” și „instituțiile juridice”	6
Secțiunea a 3-a. Importanța analizei instituțiilor politice	7
Capitolul II. Teoria puterii	11
Secțiunea 1. Organizarea statală a puterii.....	11
§1. Noțiunea de putere de stat.....	11
§2. Relația popor – stat.....	13
§3. Relația stat – putere de stat – putere politică	13
§4. Puterea politică și puterea de stat.....	14
Secțiunea a 2-a. Legitimitatea puterii de stat.....	14
§1. Teorii teocratice.....	14
§2. Teorii democratice	15
Secțiunea a 3-a. Trăsăturile generale ale puterii de stat.....	16
Secțiunea a 4-a. Teoria separației puterilor	17
§1. Apariție.....	17
§2. Conținut.....	18
§3. Criticile teoriei separației puterilor	18
Secțiunea a 5-a. Reglementarea principiului separației puterilor în constituțiile actuale ale statelor	19
Capitolul III. Partidele politice în sistemul constituțional	24
Secțiunea 1. Apariția și evoluția partidelor politice.....	24
Secțiunea a 2-a. Conceptul de partid politic	26
§1. Definiții propriu-zise.....	27
§2. Definiții sintagme.....	27
§3. Definiții formulate de actele normative.....	28
§4. Noțiuni conexe celei de „partid politic”	29
Secțiunea a 3-a. Partidele politice ca asociații.....	29
Secțiunea a 4-a. Partidele politice ca subiecte de drept	30
§1. Subiecte de drept public.....	30
§2. Subiecte de drept constituțional.....	30
Secțiunea a 5-a. Compoziția partidelor politice.....	31
Secțiunea a 6-a. Scopul partidelor politice	31
Secțiunea a 7-a. Rolul partidelor politice	34
Secțiunea a 8-a. Clasificarea partidelor politice	35
§1. Criteriul apartenenței membrilor la o anumită credință, ideal sau interes	35
§2. Criteriul căilor folosite pentru rezolvarea marilor probleme politice	36
§3. Criteriul compoziției partidelor.....	37
§4. Criteriul disciplinei votului membrilor de partid.....	38
§5. Criteriul originii partidelor.....	38

Secțiunea a 9-a. Pluralism politic și pluripartidism	38
§1. Pluralism politic	38
§2. Pluripartidism	39
§3. Bipartidism	40
§4. Partid dominant	40
Secțiunea a 10-a. Partidele politice în România	41
§1. Istoric	41
§2. Actualitate	41
Secțiunea a 11-a. Finanțarea partidelor politice	42
§1. Finanțarea publică (guvernamentală)	43
§2. Finanțarea privată (neguvernamentală)	47
§3. Controlul finanțării	48
Secțiunea a 12-a. Partidele politice la nivelul Uniunii Europene	49
Capitolul IV. Teoria statului (concept, apariția statului, legitimitatea, funcțiile și elementele statului)	54
Secțiunea 1. Diverse abordări în definirea conceptului de stat	54
§1. Abordarea teologică	54
§2. Abordarea filozofică	55
§3. Abordarea sociologică	57
§4. Abordarea juridică	58
Secțiunea a 2-a. Definiția statului	60
Secțiunea a 3-a. Apariția statului modern. Etapele formării statului	62
§1. Formarea statului	62
§2. Statul absolutist	64
§3. Statul național	64
Secțiunea a 4-a. Esența și legitimitatea statului	65
§1. Esența statului	65
§2. Statul ca instrument de dominare	65
§3. Conceptul de legitimitate a statului	66
§4. Originea puterii de stat	67
§5. Justificarea autorității statului	67
Secțiunea a 5-a. Funcțiile statului	68
§1. Concept	68
§2. Clasificarea funcțiilor statului	68
Secțiunea a 6-a. Elementele statului	69
§1. Teritoriul	70
§2. Populația	70
§3. Suveranitatea	70
Capitolul V. Teoria statului (forma de stat, caracterele statului român și organizarea lui administrativă)	74
Secțiunea 1. Forma de guvernământ	74
§1. Noțiune	75
§2. Monarhia	76
§3. Republica	77
Secțiunea a 2-a. Structura de stat	78
§1. Noțiune	78
§2. Statul unitar	78
§3. Statul federal	79

§4. Asociațiile de state	80
Secțiunea a 3-a. Caracterele statului român.....	81
§1. Stat național.....	81
§2. Stat unitar și indivizibil	82
§3. Stat suveran și independent.....	83
§4. Stat de drept.....	83
§5. Stat democratic și social.....	84
Secțiunea a 4-a. Organizarea administrativă a teritoriului României	85
§1. Noțiuni	85
§2. Unitățile administrativ-teritoriale ale României.....	85
Capitolul VI. Sistemul electoral.....	90
Secțiunea 1. Drepturile electorale.....	90
Secțiunea a 2-a. Dreptul de vot.....	91
§1. Scurt istoric.....	91
§2. Situația actuală	92
§3. Regimul juridic al dreptului de vot. Trăsăturile votului.....	95
Secțiunea a 3-a. Dreptul de a fi ales	98
§1. Scurt istoric.....	99
§2. Beneficiarii dreptului de a fi ales. Regim juridic.....	100
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a fi ales în Parlamentul European.....	103
§1. Condițiile aderării României la Uniunea Europeană	103
§2. Terminologie. Natura juridică a drepturilor electorale la nivelul Uniunii Europene	104
§3. Dreptul de a alege membrii Parlamentului European	105
§4. Dreptul de a fi ales membru al Parlamentului European	107
§5. Incompatibilități ale mandatului de parlamentar european.....	108
Secțiunea a 5-a. Tipuri de sisteme electorale	110
§1. Sistemul majoritar	110
§2. Sistemul reprezentării proporționale.....	114
§3. Sisteme mixte	115
Secțiunea a 6-a. Organizarea și desfășurarea alegerilor în România.....	116
§1. Cadrul legal	116
§2. Stabilirea datei alegerilor	117
§3. Stabilirea numărului, delimitarea și numerotarea circumscriptiilor și a colegiilor electorale.....	117
§4. Întocmirea listelor electorale și a registrului electoral.....	118
§5. Constituirea birourilor și a oficiilor electorale.....	118
§6. Constituirea secțiilor de votare	120
§7. Propunerea candidaturilor	121
§8. Întocmirea buletinelor și a ștampilelor de vot	122
§9. Campania electorală.....	124
§10. Desfășurarea votării	125
§11. Stabilirea rezultatelor votării și atribuirea mandatelor	127
Capitolul VII. Referendumul.....	133
Secțiunea 1. Noțiuni.....	133
Secțiunea a 2-a. Tipuri de referendum.....	134
Secțiunea a 3-a. Regimul juridic al referendumului în România.....	136
Secțiunea a 4-a. Procedura organizării referendumului în România	140

Secțiunea a 5-a. Natura juridică a decretului de stabilire a referendumului în România	144
Secțiunea a 6-a. Consecințele organizării unui referendum	145
Capitolul VIII. Parlamentul (apariție, competențe, structură)	149
Secțiunea 1. Apariția Parlamentului	149
Secțiunea a 2-a. Principiile parlamentarismului	150
§1. Principiul suveranității naționale	150
§2. Principiul autonomiei Parlamentului	150
§3. Principiul reprezentativității	151
Secțiunea a 3-a. Competențele Parlamentului	151
§1. Precizări generale	151
§2. Competența de legiferare	153
§3. Competența de stabilire a direcțiilor statale și juridice principale ale activității sociale, politice, economice și culturale	153
§4. Competența de alege, formare, numire, avizare sau revocare a unor autorități statale	153
§5. Competența de control parlamentar	154
§6. Competența de conducere în politica externă	157
§7. Competența de organizare internă	157
Secțiunea a 4-a. Structura Parlamentului	158
Secțiunea a 5-a. Monocameralism sau bicameralism?	161
Capitolul IX. Parlamentul (organizare, funcționare, statut, dizolvare)	167
Secțiunea 1. Structurile de lucru ale Parlamentului	167
§1. Precizări generale	167
§2. Grupurile politice parlamentare	168
§3. Birourile	169
§4. Comisiile parlamentare	170
Secțiunea a 2-a. Modalitatea de lucru a Parlamentului	170
Secțiunea a 3-a. Funcționarea Parlamentului	172
§1. Mandatul Parlamentului	172
§2. Sesiunea	172
§3. Ședințele	173
Secțiunea a 4-a. Statutul deputaților și al senatorilor	173
§1. Mandatul parlamentarului	174
§2. Incompatibilități și imunități	174
Secțiunea a 5-a. Dizolvarea Parlamentului	180
§1. Dizolvarea Parlamentului este o sancțiune?	180
§2. Cine poate dizolva Parlamentul	181
§3. Actul de dizolvare a Parlamentului	183
§4. Când nu poate fi dizolvat Parlamentul	184
Capitolul X. Parlamentul (actele Parlamentului)	189
Secțiunea 1. Actele Parlamentului	189
§1. Legile	190
§2. Moțiunile	190
§3. Hotărârile	191
Secțiunea a 2-a. Desfășurarea procesului legislativ	192
§1. Inițiativa legislativă	194
§2. Avizarea proiectului de lege sau a propunerii legislative	195

§3. Examinarea și avizarea proiectelor și a propunerilor legislative în cadrul comisiilor permanente	196
§4. Includerea proiectului de lege sau a propunerii legislative pe ordinea de zi a ședinței	199
§5. Dezbateră în plen	199
§6. Votarea legii	201
§7. Întoarcerea legii la prima Cameră sesizată	202
Capitolul XI. Puterea executivă.....	206
Secțiunea 1. Caracterizare generală.....	206
§1. Terminologie	206
§2. Rolul puterii executive	207
Secțiunea a 2-a. Structura puterii executive	209
§1. Executivul monocefal	209
§2. Executivul bicefal.....	210
§3. Structura puterii executive în România	210
Secțiunea a 3-a. Componenta puterii executive.....	211
§1. Caracterizare generală.....	211
§2. Componenta puterii executive în România	213
Secțiunea a 4-a. Guvernul României	213
§1. Procedura numirii.....	213
§2. Mandat.....	216
§3. Organizare și funcționare	217
§4. Statutul membrilor	218
§5. Actele Guvernului	219
Secțiunea a 5-a. Delegarea legislativă	222
§1. Caracterizare generală.....	222
§2. Delegarea legislativă în România	223
Secțiunea a 6-a. Răspunderea membrilor Guvernului	230
§1. Răspunderea politică.....	230
§2. Răspunderea juridică.....	231
Capitolul XII. Șeful de stat	239
Secțiunea 1. Caracterizarea instituției șefului de stat	239
§1. Caracterizare generală.....	239
§2. Evoluția instituției șefului de stat în România.....	240
Secțiunea a 2-a. Desemnarea șefului de stat.....	242
§1. Procedura desemnării	242
§2. Desemnarea Președintelui României.....	245
Secțiunea a 3-a. Mandatul șefului de stat	245
§1. Caracterizare generală.....	245
§2. Mandatul Președintelui României	246
Secțiunea a 4-a. Funcțiile și atribuțiile șefului de stat	249
§1. Funcțiile șefului de stat	249
§2. Atribuțiile șefului de stat	250
§3. Funcțiile Președintelui României.....	250
§4. Atribuțiile Președintelui României	255
Secțiunea a 5-a. Actele șefului de stat	260
§1. Caracterizare generală.....	260
§2. Actele Președintelui României.....	261

Secțiunea a 6-a. Răspunderea șefului de stat	266
§1. Caracterizare generală	266
§2. Răspunderea Președintelui României	267
Capitolul XIII. Curtea Constituțională a României	276
Secțiunea 1. Scurt istoric	276
Secțiunea a 2-a. Scop	280
Secțiunea a 3-a. Judecătoria Curții Constituționale	280
§1. Numărul judecătorilor și condițiile de acces la funcție	280
§2. Numirea judecătorilor	282
§3. Mandatul judecătorilor	282
§4. Incompatibilități	283
§5. Răspunderea judecătorilor	283
§6. Imunitatea judecătorilor	283
§7. Independența și inamovibilitatea judecătorilor	284
Secțiunea a 4-a. Organizarea Curții Constituționale	284
§1. Președintele Curții Constituționale	284
§2. Plenul Curții Constituționale	284
§3. Magistratii asistenți ai Curții Constituționale	284
Secțiunea a 5-a. Atribuțiile Curții Constituționale	285
§1. Modalitățile de acces la Curtea Constituțională	285
§2. Obiecția de neconstituționalitate	286
§3. Excepția de neconstituționalitate	287
§4. Alte atribuții ale Curții Constituționale	288
Secțiunea a 6-a. Procedura în fața Curții Constituționale	292
§1. Reguli generale	292
§2. Reguli speciale	292
Secțiunea a 7-a. Actele Curții Constituționale	294
Capitolul XIV. Autoritatea judecătorească	299
Secțiunea 1. Organele autorității judecătorești	299
§1. Instanțele judecătorești	299
§2. Ministerul Public	301
§3. Consiliul Superior al Magistraturii	302
Secțiunea a 2-a. Puterea judecătorească	303
§1. Noțiunea de justiție	303
§2. Noțiunea de putere judecătorească	304
§3. Principiile pe baza cărora se realizează justiția	305
Secțiunea a 3-a. Raporturile juridice dintre autoritatea judecătorească și celelalte autorități publice	314
§1. Raporturile juridice cu Parlamentul	314
§2. Raporturile juridice cu Președintele României	315
§3. Raporturile juridice cu Guvernul	317
Secțiunea a 4-a. Răspunderea magistraților	318
§1. Precizări generale	318
§2. Răspunderea civilă	319
§3. Răspunderea penală	320
§4. Răspunderea disciplinară	320